

"El Torreó"

GREHIC

GRUP DE RECERQUES HISTÒRIQUES DE CASTELLDEFELS

www.grehic.org

Butlletí Informatiu N° 52

Abril • Maig • Juny 2017

INDEX

- Editorial 1
- Las Joyas del Castillo 2-3
- Acosta't al Grehic 4

Tinglados Tarragona

Dic del Llevant

Port de Tarragona

Morro de Llevant

MEMBRE DEL GREHIC PREMIAT

El Grehic continua preparant la propera Trobada de Centres d'Estudi d'Eramprunyà, no ha deixat darrerament de fer-se present a les escoles de la ciutat divulgant la nostra història local i, tanmateix, ha començat a col·laborar amb el Centre de Recursos Pedagògics de la localitat.

El Grehic, d'altra banda, ha proposat alguns dels nostres conciutadans als Premis Ciutat de Castelldefels i, alhora, ha tingut notícia de què algun dels seus membres ha estat també nominat com a candidat. Els proposats per l'entitat han estat **Maria Josep Udina i Pep Solé**. Els mèrits de la investigadora **Montse Sanz**, a la que han recolzat les darreres troballes arqueològiques, han motivat que fos també candidata als guardons.

En aquest ordre de coses, a més, el Grehic té la satisfacció de poder anunciar que un dels seus socis ha rebut un guardó fora del nostre àmbit d'actuació local i comarcal. És el cas de **Sergio Serrano Sánchez**, llicenciat en Història per la Universitat de Barcelona i Màster en Estudis Històrics; és el guanyador del 7è Premi d'Investigació Port de Tarragona. L'acte de lliurament del premi es va realitzar el passat 10 de febrer i el nostre soci el va rebre de mans de la Directora de Comunicació i Imatge del Port de Tarragona, Montse Adan.

En aquesta edició del premi portuari han concursat nou treballs. El guanyador, per unanimitat, va ser el projecte d'investigació: **El Port de Tarragona durant la postguerra (1939-1952). Reconstrucció i eixamplament en temps difícils**.

El jurat del certamen, que va concedir el premi el passat 31 de gener, estava format pel Coordinador de Publicacions del Port de Tarragona, un responsable de l'Arxiu del Port, el Director del Museu Bíblic, el Cap del Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament, el i la ja anomenada Directora de Comunicació.

El guanyador disposa de dotze mesos per enllestir el treball que serà publicat en el segon trimestre del 2018 dins de la Col·lecció Saturnino Bellido de les Publicacions del Port de Tarragona. Mentrestant, els membres del Grup de Recerques Històriques esperen continuar treballant amb les condicions adients des del Casal de Cultura.

El Grehic

Entrega del Premi

LAS JOYAS DEL CASTILLO

Lydia Gómez

Un artículo sobre las vidrieras del castillo en EL CASTELL, me lleva al ayuntamiento a contactar con Alfonso López y ofrecerme ante una posible restauración.

Soy licenciada en Bellas Artes en restauración y junto a mi amiga Marta Vidal, también artesana vidriera y vecina de Castelldefels, nos embarcamos en esta aventura.

Nos enfrentamos a un montón de vidrios y plomos rotos, maderas, cintas de precinto y suciedad diversa.

Como si se tratase de un yacimiento arqueológico, fuimos recuperando por capas y clasificando como: serie de figuras, medallones (pájaros y copas) y sencillos motivos geométricos.

Estamos satisfechas del trabajo realizado este año para recuperarlas, en vías de devolverles la dignidad perdida, pero para ello necesitamos apoyo económico y colaboración política.

Manuel Girona encarga en 1897 las vidrieras al taller Rigalt-Granell, seguramente el mejor taller en la época. Época de oro del "vitral" en Barcelona.

Desafortunadamente, en las fotografías que se conservan no hay suficiente nitidez para definir con exactitud los dibujos, pero sí para ver el paralelismo entre la serie de figuras de la sala noble con las vidrieras de la casa Pascual i Pons (Pº de Gracia-Plaza Cataluña).

Aspecto en el que se encontraban las vidrieras hace un año, en primer término "la dama", en el centro parte de la geométrica del comedor con la escalera, a su izquierda "medallón de copa" y a la derecha amasijo del que recuperamos una figura de caballero.

Como ya sabemos, el castillo fue utilizado como prisión por los brigadistas al final de la Guerra Civil.

Por ello no ha de extrañar que para tener más visibilidad del entorno rompieran la parte inferior de las figuras, las cuales lucían bajo los pies motivos vegetales.

Es de suponer que con posterioridad fueron rehechas, ya que los motivos vegetales actuales son recios y toscos, los vidrios más gruesos, dobles plomos y el trazo más simple.

Lo que sí queda claro es la belleza de las figuras que hemos llamado "la dama" y "la campesina" nos hace pensar que es de factura Rigalt-Granell.

También las vidrieras de "medallón" (pájaros y copas) parecen de mano experta. El castillo tenía unas joyas, ahora dañadas, que hay que restituir.

"La campesina", aun con los restos de cinta de precinto, también se aprecia como están rotos los plomos.

LAS JOYAS DEL CASTILLO

En la restauración del castillo por parte de la Diputación en el 2004 se incluía un proyecto de restaurar las vidrieras, pero en lugar de ello se “maltratan” y se olvidan.

Por fotografías de acontecimientos y fiestas anteriores a la intervención de la Diputación, se aprecia un buen estado, nada que ver con el modo en que quedan después de que se desmontan: sin realizar fotografías previas, ni disponer una base a la que ajustarlas para pasar de la verticalidad a la horizontalidad, únicamente tres listones y cinta de precinto.

Se avisa a la restauradora Paloma Somacarrera cuando ya están en el suelo, y se almacenan unas sobre otras sin demasiado criterio por más de diez años.

La ductilidad del plomo y madera ayudadas por la gravedad consiguen ir rompiendo los vidrios y los plomos, y la cinta de precinto transfiere su adhesivo. Se hicieron las cosas mal.

No se puede rehacer la tribuna que derribaron, ni la tracería neogótica de las ventanas, pero sí podemos dar a las vidrieras el protagonismo que merecen, y que el castillo pueda lucirlas.

Los medallones se pueden restaurar y colocar de nuevo en las ventanas. A la dama y a la campesina designarles una sala del castillo donde exponerlas permanentemente, para que todos los habitantes de Castelldefels podamos conocer y disfrutarlas. Recuperar lo que son las joyas del Castillo.

Indiscutible belleza de “la dama”, aún con las manchas de la cinta de precinto.

Fragmentos de “la dama”, ya limpios para unir con adhesivo UVA.

ACOSTA'T AL GREHIC

DIADA DE SANT JORDI 2017

Un any més, també muntarem la paradeta del Grehic per contactar amb els nostres socis i amics tot exposant part de la nostra tasca editorial a preus molt rebaixats amb un descompte de fins al 50% o més al públic i alguns com ve sent costum, gratuïts per als socis. Us hi esperem!

CINEMA DE VALORS SOCIALS A LA BIBLIOTECA, BIBLIOTECA RAMON FERNÁNDEZ JURADO

a càrrec de *Jaume Tous*

Tal com varem anunciar-vos, conjuntament amb la Biblioteca hem programat un cicle de cinema (doblats al castellà) consistent en la projecció de tres pel·lícules que, tot i ser molt emotives no deixen de ser molt divertides.

ELS TÍTOLS I DATES SON:

Dia 5 d'abril - 18,30h: **"De Station Agent"**
(Vias cruzadas) País d'origen USA.

Dia 19 d'abril - 18,30h: **"Los apuros de un pequeño tren"**
País d'origen: Gran Bretanya.

Dia 3 de maig - 18,30: **"El último tren"**
Col·laboració de Argentina, Uruguai i Espanya.

Com només es disposa d'espai per 15 espectadors, CALDRÀ INSCRIURE'S PRÈVIAMENT.

SEGUIM AMB LA "S'ÒPERA"

a càrrec de *Jaume Tous*

Dilluns 3 i 10 d'abril a les 19:00h:

FAUST de *Charles Gounod*, una excel·lent versió dels cantants-actors: Francisco Araiza, Gabriela Bencková i Ruggero Raimondi.

L'òpera Faust que en principi tenia de dir-se Margarethe, de Charles Gounod, és una òpera en 5 actes, 1858. Després de varies revisions i afegits, estrenada el 19 de març del 1859, al Théâtre-Lyrique de París. Amb libreto de Jules Barbier i Michel Carré. Basada en el mite de Faust. Sensacional actuació en el personatge de Mefistòfil del baix Ruggero Raimondi.

Dilluns 29 de maig i 12 de juny a les 19:00h:

WERTHER de *Jules Massenet*, interpretada per: Jonas Kaufmann i Sophie Koch. Versió molt recent de l'Opera Nacional de París.

Drama líric en 4 actes, 1887, estrenada el 16 de febrer de 1892 a la Hofoper de Viena. En Jules Massenet va obtenir amb la seva música un gran èxit escènic amb el seu Werther, acompanyat per un ambient de disseny molt encertat. Continua sent una obra tradicionalment confiada a grans tenors que tinguin també notables qualitats d'actor.

No us ho perdeu!

